

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.013.03.2022

Krzysztof Woś
Prezes
Państwowego Gospodarstwa Wodnego
Wody Polskie

Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie
ul. Żelazna 59A
00-848 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/040 – Gospodarowanie jeziorami stanowiącymi wody publiczne.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Nadzór Wodny w Myśliborzu ¹ ul. Spokojna 22, 74-300 Myślibórz.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Woś, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ² , od 31 sierpnia 2022 r., który od 17 sierpnia 2022 r. do 30 sierpnia 2022 r. pełnił obowiązki Prezesa PGW WP. Wcześniej, tj. od 17 stycznia 2018 r. do 16 sierpnia 2022 r., funkcję kierownika jednostki pełnił Przemysław Daca.
Zakres przedmiotowy kontroli	Gospodarowanie jeziorami stanowiącymi wody publiczne.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2022 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzanych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli ⁴ Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Agata Prochotta Miłek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/117/2022 z 13 lipca 2022 r.

(akta kontroli str. 1-4)

¹ Dalej: Nadzór Wodny lub NW.

² Dalej: Prezes PGW WP.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

⁴ Dalej: NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2019-2022 (do 30 czerwca) w Nadzorze Wodnym prawidłowo prowadzono postępowania administracyjne w zakresie przyjmowania i rozpatrywania zgłoszeń wodnoprawnych, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne⁶. Terminowo wydawano zaświadczenia o braku sprzeciwu lub decyzje o sprzeciwie do zgłoszenia wodnoprawnego. Z zachowaniem wymaganych terminów na stronie Biuletynu Informacji Publicznej⁷ Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie⁸ zamieszczano informacje o dokonaniu zgłoszenia i jego zakresie, informacje o dacie wniesienia sprzeciwu bądź jego braku.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

OBSZAR

Gospodarowanie jeziorami stanowiącymi wody publiczne.

Opis stanu faktycznego

1. Na obszarze działania Nadzoru Wodnego znajdowało się 16 gmin o łącznej powierzchni 1425,929 km², w tym dwanaście w województwie zachodniopomorskim⁹ i cztery w województwie lubuskim¹⁰. Obszar ten obejmował 50 jezior o powierzchni 34,52 km² wyłącznie o statusie wód płynących.

(akta kontroli str. 5-10)

2. Nadzór Wodny działał zgodnie z regulaminem organizacyjnym Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie¹¹, w którym w §§ 65 i 66 określono dla niego organizację oraz zadania, w tym m.in. przyjmowanie wniosków o wydanie zgody wodnoprawnej, prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie zgłoszeń wodnoprawnych, wydawanie zaświadczeń o braku sprzeciwu w zakresie zgłoszeń wodnoprawnych, wydawanie decyzji o sprzeciwie zgłoszenia wodnoprawnego, prowadzenie postępowań administracyjnych dotyczących zwolnienia od zakazu grodzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych oraz załatwianie skarg i wniosków.

(akta kontroli str. 124-126)

3. W badanym okresie w Nadzorze Wodnym zatrudnionych było trzech pracowników, w tym kierownik¹². W zakresach obowiązków Kierownika oraz pracowników¹³, nadanych im przez Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie¹⁴, oprócz powyższych zadań nałożonych na NW, ujęto także zadanie dotyczące nadzoru nad utrzymaniem wód oraz utrzymaniem i eksploatacją urządzeń wodnych oraz dokonywanie ich okresowych przeglądów.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, ze zm.; dalej: ustawa Prawo wodne.

⁷ Dalej: BIP.

⁸ Dalej: PGW WP.

⁹ 1175,103 km², tj. 82,4% obszaru funkcjonowania NW.

¹⁰ 250,826 km², tj. 17,6% obszaru funkcjonowania NW.

¹¹ Zarządzenie Nr 59/2021 Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 28 września 2021 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie. Wcześniej zadania te określono w §§ 64 i 65 Zarządzenia Nr 80/2019 Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie.

¹² Od 16 maja 2022 r. kierownikiem NW jest Krzysztof Stelmasczyk. Do 15 maja 2022 r. funkcję kierownika NW pełnił Andrzej Waclawiak. W związku z jego długotrwałą nieobecnością od 12 kwietnia 2021 r. p.o. kierownika NW był Krzysztof Stelmasczyk.

¹³ Jeden pracownik w zakresie realizowania zastępstwa za pozostałych pracowników NW.

¹⁴ Dalej: RZGW.

(akta kontroli str. 11-40)

4. Zgodnie z prowadzonym rejestrem zgłoszeń wodnoprawnych w okresie objętym kontrolą do Nadzoru Wodnego wpłynęło ogółem 35 zgłoszeń w sprawie wykonania pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m, w tym: siedem w 2019 r., jedenaście w 2020 r., sześć w 2021 r. i jedenaście w 2022 r. (do 30 czerwca).

(akta kontroli str. 41-48)

5. Badaniem szczegółowym objęto sześć zgłoszeń wodnoprawnych w sprawie wykonania pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m¹⁵. Analiza ich kompletności¹⁶ wykazała, że w pięciu przypadkach zgłoszenia zawierały:

- oznaczenie podmiotu dokonującego zgłoszenia z podaniem jego siedziby i adresu;
- określenie: celu planowanych do wykonania czynności i robót przy budowie pomostów; stanu prawnego nieruchomości, na której czynności, roboty lub pomosty będą wykonywane; wykonywanych robót w sposób opisowy; podstawowych parametrów charakteryzujących planowane roboty oraz warunków ich wykonania; lokalizacji czynności, robót lub pomostów wodnych, z podaniem nazwy lub numeru obrębu ewidencyjnego z numerem lub numerami działek ewidencyjnych; współrzędnymi oraz planowanego terminu rozpoczęcia robót lub czynności;
- do zgłoszeń wodnoprawnych, zgodnie z art. 422 Prawa wodnego dołączono: mapy sytuacyjno-wysokościowe pobrane z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego z naniesionymi schematami planowanych czynności związanych z budowa pomostów, zasięgiem ich oddziaływania, wypisy i wyrisy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku - decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego albo decyzje o warunkach zabudowy, jeżeli były wymagane;
- datę planowego rozpoczęcia budowy pomostu.

W jednym przypadku zgłoszenie wodnoprawne zawierało tylko oznaczenie zakładu dokonującego zgłoszenia wraz z podaniem siedziby i adresu tego podmiotu, bez przedstawienia pozostałych elementów wymaganych dla zgłoszenia wodnoprawnego. Nadzór Wodny wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia przedmiotowego zgłoszenia. Z uwagi na nieuzupełnienie zgłoszenia o jakikolwiek z brakujących elementów sprawę pozostawiono bez rozpatrzenia¹⁷ i bez wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 423 ust. 4 ustawy Prawo wodne.

(akta kontroli str. 7, 41-50)

6. W badanym okresie Nadzór Wodny wniósł sprzeciw do jednego zgłoszenia wodnoprawnego w sprawie pomostu (na 35 zgłoszeń jakie wpłynęły do NW). Sprzeciw został wniesiony przed upływem 30-dniowego terminu, o którym mowa w art. 423 ust. 2 ustawy Prawo wodne. Przesłanką wniesienia sprzeciwu był brak przedłożenia pozwolenia wodnoprawnego na wycinkę roślin z dna lub brzegu przedmiotowego jeziora¹⁸.

(akta kontroli str. 51-81)

¹⁵ Po jednym z lat 2019 i 2021 oraz po dwa z lat 2020 i 2022 (zgłoszenia z 7 sierpnia 2019 r., 13 lipca 2020 r., 16 października 2020 r., 29 stycznia 2021 r., 18 marca 2022 r., 23 czerwca 2022 r.).

¹⁶ Spełnienia wymogów określonych w art. 421 i art. 422 ustawy Prawo wodne.

¹⁷ Na podstawie art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1060 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 poz. 735, ze zm.).

¹⁸ Pozwolenie, o którym mowa w art. 423 ust. 5 pkt 1 ustawy Prawo wodne.

7. Z analizy dokumentacji kolejnych sześciu zgłoszeń wodnoprawnych w sprawie pomostu¹⁹, wynika m.in., że do zgłoszeń tych Nadzór Wodny nie wniósł sprzeciwu – w żadnej ze spraw nie zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 423 ust. 5 Prawa wodnego, dające podstawę do wniesienia sprzeciwu. Ponadto w każdym przypadku wnoszącemu wydano zaświadczenie o niezgłoszeniu sprzeciwu i w terminie siedmiu dni od doręczenia wnioskodawcy zawiadomienia o niewnoszeniu sprzeciwu w BIP opublikowano informację o przyjęciu zgłoszenia wodnoprawnego.

(akta kontroli str. 82)

8. Badaniem szczegółowym w zakresie terminowości zamieszczania informacji na stronie podmiotowej BIP PGW WP objęto sześć kolejnych zgłoszeń wodnoprawnych²⁰. Analiza przedłożonej dokumentacji wykazała m.in., że we wszystkich tych sprawach terminowo zamieszczano w BIP informację o dokonaniu zgłoszenia i jego zakresie oraz informację o braku wniesienia sprzeciwu.

(akta kontroli str. 83)

9. W badanym okresie Nadzór Wodny nie wydawał decyzji zwalniających z zakazu grodzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych stanowiących jeziora.

(akta kontroli str. 124-126)

10. W sprawie źródeł wiedzy o nielegalnych ogrodzeniach uniemożliwiających dostęp do linii brzegowej jezior stanowiących wody publiczne i wizjach lokalnych w tym zakresie, podejmowanych działaniach względem podmiotów nielegalnie umożliwiających dostęp do jezior, a także o informacjach gromadzonych w Nadzorze Wodnym w zakresie nielegalnych pomostów i ich źródeł, wnioskach o legalizację pomostów i warunkach legalizacji nielegalnych pomostów, kierownik Nadzoru Wodnego wyjaśnił, że sprawy te należą do kompetencji Zarządu Zlewni w Szczecinie bądź Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

(akta kontroli str. 84-115)

11. W badanym okresie żadna jednostka PGW WP ani inne podmioty zewnętrzne nie przeprowadziły w Nadzorze Wodnym kontroli w zakresie gospodarowania jeziorami stanowiącymi wody publiczne. Do Nadzoru Wodnego nie wpłynęły też żadne skargi dotyczące tego zakresu spraw.

(akta kontroli str. 116-124)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

¹⁹ Zgłoszenia z 19 marca 2019 r., 1 czerwca 2020 r., 15 października 2020 r., 27 maja 2021 r., 22 października 2021 r., 9 marca 2022 r.

²⁰ Zgłoszenia z 26 lutego 2019 r., 1 czerwca 2020 r., 23 czerwca 2020 r., 13 lipca 2020 r., 18 października 2021 r., 3 stycznia 2022 r.

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Szczecin, 27 września 2022 r.

Kontroler
Agata Prochotta Milek
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

.....
podpis